

Kragerø kommune
Postboks 128
3791 KRAGERØ

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ailin Gundersen Aarnes, 33371183

Pålegg om utredning av nitrogenfjerning for avløpsanlegg i Kragerø kommune

Vi viser til vårt brev av 30. januar 2024 med varsel om pålegg om å utrede nitrogenfjerning.

Vedtak

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark pålegger Kragerø kommune å utrede kommunens handlingsrom for å få på plass nitrogenfjerning som renseløsning for kommunalt avløpsvann i tettbebyggelser større enn 10 000 pe (BOF₅). Utredningen skal også omfatte kostnader ved løsningene og en plan for å få det på plass så snart som mulig og senest innen 31. desember 2030.

Fristen for utredningen er **1. desember 2024**.

Pålegget er gitt med hjemmel i forurensningsloven §§ 49 og 51.

Sakens bakgrunn

Vi viser til vårt brev av 8. juni 2022 der vi informerte om at det er behov for å etablere nitrogenrensing ved avløpsanlegg i tettbebyggelser med potensiell utslippstørrelse over 10 000 BOF₅ pe og tidligere korrespondanse med kommunen, samt rapporten "*Utredning av behovet for å redusere tilførslene av nitrogen til Ytre Oslofjord*" (rapport l.nr. 7744-2022) og regjeringens *Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv*.

Miljødirektoratet skrev i brev av 13. mai 2022 til statsforvalterne at tilstanden i Oslofjorden er så alvorlig at det trengs reduksjon i tilførsler som kan føre til eutrofi, og det så raskt som mulig. Utslipp av nitrogen er en av flere faktorer som bidrar til en forverring av tilstanden i Oslofjorden og kommunalt avløp er en stor bidragsyter. Utredningsrapporten for Ytre Oslofjord slår også fast at tilførslene av nitrogen må ses på som et regionalt problem, slik at det generelle nivået av nitrogen i fjorden må reduseres.

Klima- og miljødepartementet oppfordret, i brev datert 15. desember 2023, alle kommuner i Oslofjordens nedbørsfelt til å gjøre sin del av jobben med å følge opp tiltakene i *Helhetlig tiltaksplan*

for en ren og rik Oslofjord, blant annet ved å starte planleggingen for å få på plass nitrogenfjerning fra avløpsvann.

Kragerø renseanlegg i Kragerø kommune ligger innenfor tettbebyggelsen «Kragerø». Renseanlegget har en tillatelse fra 1998, en dimensjonerende kapasitet på 12 000 pe og utslipp i Bærøyfjorden. Renseanlegget har krav om 90 % reduksjon av fosfor og krav om sekundærrensing innen 31. desember 2027.

Kommunens gjennomgang høsten 2023 viser at tettbebyggelsen er betydelig større enn tidligere antatt, og utgjør litt over 20 100 pe. Kommunen søkte i mai 2023 om utslippstillatelse for et nytt sentralrenseanlegg med kapasitet på 30 000 pe. Planprosessen er imidlertid ikke fullstendig avklart, og vi vil behandle søknaden når plasseringen av renseanlegget er endelig utredet og vedtatt etter plan- og bygningsloven.

Uttalelser til varselet

Vi har ikke mottatt uttalelser til varselet om pålegg om utredning av nitrogenfjerning for avløpsanlegg i Kragerø kommune.

Vår begrunnelse

Når forurensningsmyndigheten avgjør om vi skal gi tillatelse og fastsetter vilkår etter § 16, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket ellers vil medføre.

Vi mener kunnskapsgrunnlaget er godt med hensyn til behovet for å redusere tilførsel av nitrogen til Oslofjorden, og renseanleggenes bidrag til utslipp.

Som forurensningsmyndighet har vi imidlertid behov for mer informasjon om deres muligheter for å få på plass nitrogenfjerning, herunder kostnader forbundet med dette.

Pålegget er vedtatt med hjemmel i forurensningsloven §§ 49 og 51, for hhv. opplysninger dere allerede har, og utredninger/undersøkelser dere må gjøre.

Nærmere om innholdet i utredningen

Utredningen skal inneholde ulike løsninger for nitrogenfjerning fra kommunalt avløpsvann i tettbebyggelser over 10 000 pe (BOF₅) i Kragerø kommune, inkludert kostnader ved løsningene og en plan for å få det på plass så snart som mulig og senest innen 31. desember 2030.

Utredningen skal inneholde:

- Vurdering av alternativer og begrunnet valg av teknologisk renseløsning, herunder om mulighetene for tilpasninger og endringer i dagens renseanlegg, eller hvis aktuelt, en omtale av behovet for nyetablering. Planforhold og aktuelle plasseringer skal omtales der det er relevant.
- Vurdering av muligheten for hhv. 70, 80 og 85 % renseseffekt for nitrogen som årlig middelvei (inkl. renseanleggets overløp).
- Vurdering av oppnåelig renseseffekt for organisk stoff som følge av nitrogenfjerning.
- Eventuelle muligheter for samarbeid med andre kommuner eller tettbebyggelser, der dette kan være aktuelt.
- En angivelse av kostnader for mest aktuell(e) løsning(er) for de ulike renseseffektene, herunder hvordan disse vil fordeles på innbyggerne med tanke på selvkost-prinsippet.

- Hvordan dere tilrettelegger for at renseanlegg og slambehandling på sikt skal kunne oppnå EUs krav om energinøytralitet. Dere må synliggjøre hvordan dere planlegger plassering, renseløsning og slamløsning ut ifra målet om at renseanlegget innen 2045 skal produsere energi fra fornybare kilder. Energien kan produseres på eller utenfor renseanlegget, og bare 35 % av energien (ikke-fossil) kjøpes fra eksterne kilder.
- Plan som angir tydelige milepæler. Planen må ta for seg alle de aktuelle avklaringene og beslutningene dere må ta. Vi forventer en plan som er så komprimert i tid som mulig, uten at det går ut over kvaliteten på resultatet. Vi ønsker ikke at dere legger til tidsmessige sikkerhetsmarginer for uforutsette forhold eller kapasitetsproblemer knyttet til innkjøpte tjenester.
- Andre forhold som dere oppfatter som vesentlig, bør også inngå.

Fristen for utredningen er **1. desember 2024**.

Dere skal rapportere framdrift i dette arbeidet som en del av årlig rapportering på arbeid med Oslofjordplanen.

Dere skal informere oss om status for arbeidet med utredningen innen 15. august 2024 og framdrift iht. planen i årlig egenkontrollrapportering til oss fra 2025.

Klageadgang

Sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket **innen tre uker** etter at melding om vedtaket er mottatt. En eventuell klage skal angi hva dere klager over og den eller de endringer dere ønsker. Klagen bør begrunnes, og dere bør nevne andre opplysninger av betydning for saken.

En eventuell klage skal dere sende til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Hvis vi ikke gir medhold i klagen, vil vi sende den til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Med hilsen

Siv Hege Wang Grøvo (e.f.)
fagsjef

Ailin Gundersen Aarnes
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Telemark fylkeskommune

Postboks 3702 SKIEN
2844

Vannområdekoordinator Kragerøvassdraget co/Kragerø
kommune

Postboks 128 3791 KRAGERØ